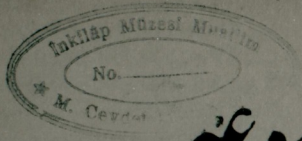

۱۶ مایس ۱۹۱۸

صافی : ۴۴

ایک نئی جلد

تیکلی مخمور

اَوْبِيَاتُ مُصَاحِبَةِ لَرِي

صبي دانس بد

عزیزم افندم ،

شیمی به قدر یازده یغمه مقاله لرده آرازمده اوزون اختلافه سیبیت ورمش اولان مسئله لرك مهم برقمی ذات عا لیکزده نم کی حل ایدیش عد ایدرک مسکوت کچورسکز . بزم مطبوعات عالنده الک علمی وغیر شخصی مباحثه لری بیله نهایت مقابل تحقیر و تزیفرله نتیجه تیرکن ، بزم مناقشه لرمزک علم داره سنده قالمی وحی قضا بعض مسئله لرك حل ایدیه بیلش اولایی ، خیه ، چوق منویته ذکر بر شیردر آرازمده هنوز حل ایدیه یمن برطاف مسئله لرك خفنده صوک مقاله کزده بوروتولن مدافعه وتقدیرلر اکر بی افق ایدیه یسیله یدی ، صرف جواب یازمش اولئی ایچون سطرلر دولورمه احتیاج کورمه چکدم . یاکیشغلی آکادیمی بر مسئله اوزرنده اصرار اچمک علمک ماهیتی ادرک ایش اولان بر انسان عننده کولونج بر شیردر . انسان آتجاق قانع اولدنی بریشی مدافعه ایدیه یلیر ومدافعه می آتجاق اوزمان قونلیرد علمی مناقشه لردن مقصد ، هرکه علم وهنر صائق دکا ، برعلم مسئله سنک تنوریه چایشقندر . وایسته صرف بو مقصدله ، صوک مقاله کزه قارشو بوجوای یازمق لزومی دویم .

اول : سز کتاب کزده دیشدیکزکه : « شاهنامه نك تأثیری اوقدر نافذ اولمشدرک سامتایلر دورنده کسب شهرت ایش اولان شعرا یان تأملیه اونو تدورمدر . تذکره لرك بعضی سده اسلمریه وبر قاج شعرلریه بوکون آتجاق تصادف ایدیه یلیر کورودکی کیه اسدیلر ، فرخیر نه اولدیلر ؟ » بو افاده « باربیه دومه ینار » ک رساله سندن هان عینا ترجمه ایدیش بر مطالعه یدی . چونکه بونلرک اثرلی ، تأثیرلی ، عصر لرحه دوام ایدهن شهرتلی ، بوتون تذکره لرك شهادتلی بو مطالعه یی رده کاف ایدی . « باربیه دومه ینار » کورچوک رساله دک سائر برچوق یاکیش فکرله آراستده ، بونده فیرتایور برمشدی . ذاتا او صیراده ، آوروپاده ک مستشرقلر آراستده باخامه « شبنامه » موداسی حکم سورییوردی : « مول » ک باشلادینی معظم ترجمه یی « باربیه دومه ینار » کال ایش ، « ارنت رنهان » ه قدر بوتون عاللرک دتی بول دیستان اوزرنیه چور یلشدی . دیکر شاعرلر خفنده ک معلوماتک نقصاتی آکلامالی ک ، « باربیه دومه ینار » اولنلرک تذکره لرده ک بر قاج پارچه شعرلندن باشقا اثرلی بیله اولادینی ادعا ایدییور . آوروپا مستشرقلرک او اشاده ایران ادبیاتی خفنده چوق اکسیک معلوماتاری اولدینی ، « دولتشاه » دن باشقا تذکره لردن هان عیان غافل بولونقلاری دوشو .

نولورسه ، شبنامه ترجمه سی آغام ایدن « باربیه دومه ینار » ک بو مطالعه سی معذور کورمه من طبیعیدر . لاکن اورساله نك انتشار تاریخی اولان ۱۸۷۷ دن ۱۹۱۷ به قدر کچن قرق سنه طرفنده ، ایران تاریخ ادبیاتی خفنده ک معلومات او قدر جوغاشکن ، بوکون حالا عین مطالعه یی مدافعه به قالفی شقم معنا سزدر . ذات عا لیکز صوک مقاله لرده هرمدسه « رودکی » ی بو صیرادن چیقاردقن صوکرا ، عنصری ، فرخی ، اسدی کی شاعرلرک « فردوسی » به نسبتله سزجه هیچ بر اهیچی اولادینی ادعا ایدییورسکز ؛ وبکا « فردوسی » نك اهیچی - کویا فردوسینک بوکولکنی انکار ایدییورمشم کی - ایضاحه قالفی شورسکز . حتی دها ایلری کیدرک : « تذکره بحر لری لرك سوزلرنه اهییت ورمه دیکر کی ، شعرا تذکره باربیه ادبیات تاریخی آکلامه قالفی شقم یاکیش اولدینی ، بزم بوتون یاکیش دها بولمک تذکره لردن معلومات چیقاروب مقاله ا نك ایسته ممدن ایلری کلدیک ی ، حالوکه متخصصلر عننده بونک باشقا تورلو اولدینی ، شوک بئش اون سنه طرفنده طبقات سالفه ادبیاتک قیمت تسبیله یی تمین خصوصه یمن اولادیا تقرر ایدن اساسلرک اسکی تذکره صاحب لری نیکندن بام باشقا اولدینی » سولیویورسکز .

ادبیات تاریخ نك ناصیل پایله یی ، ادبی قیمنلرک ماهیتی ، تذکره لره نه قدر اهییت ورمک لازم اولدینی بیلیم بر آدم دگم . وایسته بر اعتبار ایزه سولیورمک ، تذکره بحر لری لرك افادملری بر حقیقت مطلقه صائق ناصل بر غفلتسه ، او مطالعه لره اهییت ورمه مکده ایکنی بر غفلتدر . ادبیات مورخی ، هرهانکی بر صنعتکار خفنده کند ی شخصی حکمنی ورمه بر آدم دکادر ؛ او ، تدقیق ایدینی صنعتکارک مختلف عصرلر طرفنده نه کی تقلیدلر اوغرا دینی ، اثرلری نه درجه موقیت قازانه یلیدکی ، تأثیرلری لرك درجه سی بوتون سیدلری ونیجه یلره آکلامه چا لیدیر . هرملک ادبیات تاریخنده دائما کورولن برجاهنده ؛ زماننده بولوک استاد تلی ایدین بر صنعتکار ، متعاقب دورلرده اونو توبیلیر ؛ یاخود خیانه ده هیچ بر اهییت قازانمایان دیکر بر شاعر ، ایلریده بولوک بر استاد عد اولونه ییلیر . بونلری آتلاق ایچون هر دورده یازیلن تذکره لری اهییت و دقتله تعقیب وتدقیق لازمدر ؛ یوقسه هرهانکی بر صنعتکار عصر عصر لردن بری وریلن مختلف حکملری ، اونلک اثرلری لرك یایدینی مختلف تأثیرلری آرا ممدن بوکونه کوره شخصی برکم و برور کچمکه ادبیات تاریخی پایلاماز . ادبیات مورخی ، هر دورک ادبی حیاتی ، تقلیدلری - اکر ممکنه - بر فوطوغراف مدافعه ، کند ی شخصی ذوقی ممکن سه به آرمداخله ایشدیردک ، تصویره مجبوردر . تذکره لرك افاده لری مطلق بر حقیقت صابو ایشانلر ناصل ادبیات مورخی صایلامازسه ، تذکره لری برطره ی آتوب کند ی شخصی ذوقلردن باشقا برقمیاس طایانلارده مورخ عد ایدیه من .

ایشته عزیزم ، بر یوزنده ک بوتون مورخ لرحه

مقبول اولان شو معارفه لرك قبولدن صوکرا ، « عنصری ، اسدی ، فرخی » خفنده مختلف دورلره منسوب تذکره جیلردن - بولمکه اولنلردن دها قوتلی اولاق - مختلف دورلره منسوب شاعرلرک منظومه لردن نقل ایتدیکمز شهادتلی ، « باربیه دومه ینار » ک یاکیش ادعاسی تعذیبیه کایدر . اولنلرک شهرتلی ، اثرلی ، تأثیرلی عصر لرحه دوام ایدوب ورمش ، « فردوسی » اولنلری هیچ بر صورتلره اونو تدورمما شدر . اساسا شو ادعا کزی بر تورلو آکلامه یی سورم : « فردوسی » نك دهاا بولوک بر شاعر اولایی ، « شبنامه » نك ایران ادبیاتدک بوتون اثرلردن چوق دهاا دهرن وکنیش ایلر برافه می - که ادعا کز وجهله یالکمز متخصصلرک دکل ، بزم یایدیکمه کوره کوره ایران ادبیاتی بیلن بیله یی هرکسک معلومیدر - نه دن عنصری ، اسدی ، فرخی اونو تدورمسون ؟ اکر کتاب کزده یالکمز فردوسی عبارتده شاعرلردن بحث ایتدیکزسه ، « منوچهری » نك ، « کانی » نك ، « انوری » نك ، « جامی » نك . . . الخ نه لزومی واری ؛ غیا بونلر « عنصری ، اسدی ، فرخی » دن یک چوق بولوک شاعر لریمدی ؟ هیچ بویه اولادینی ایران ادبیاتی بیلن هرکسکه برابر سزده تسلیم ایدرسکز ایمیدم . « تذکره لرك بعضده اسلمریه وبر قاج شعرلریه بو کون آتجاق تصادف ایدیه یلیر کورودکی ، عنصرلر ، اسدیلر ، فرخیر نه اولدی ؟ » افاده می ، اولنلر خفنده حقیقه او قدر معلوماتی اولان « باربیه دومه ینار » ایچون معذور کوروله یسیله بیله ، طرف کزندن مدافعه ایدیه یلیر ک برشی دکادر . ایران ادبیاتک اسکی صفحه لری خفنده وریلن حکملرک ایزانده بئش اون سنه دن بری چوق دیکشیدکی ، اونلک نتیجه سنده بوکون ادبیاتک « وزن وقایه و مطراق و اغلاق و اغرافه کوسترین موقیت درجه سیله » نچولوه یلکنی سو - یلیورسکز . دیک « عنصری ، اسدی ، فرخی » خفنده ک مطالعه لرده شو بئش اون سنه طرفنده دیکشمش ؛ « هدایت » جمع الفصاحسی چیقاردینی زمان ایزانده موجود ادبی قاعطلر بوکون آرتق یتقیلمش . حالوکه بونی سولیرکن ، « باربیه دومه ینار » ک دهاا قرق سنه اول ، یعنی ایرانده کونک تقلیات ادبیی بوغوران جریانلردن ربع عصر مقدم او مطالعه یی پورودنکی هیچ دوشونیورسکز ! صوکرا ، انصاف کزه هراجمت ایدرم ، « مطراق و اغلاق و اغرافه » غیا « انوری » ی یوقسه « عنصری ، اسدی ، فرخی » ی دهاا کوزه چارپار ؛ انورینک بر اغلاق و اغراق قصیده لریله ، اسدینک متلا می بر اثر اولان « کراساب نامه » سی بوکونکی تقلیدلرک مقایسه ایدیمه ، غیا هانکینسه دهاا بولوک بر موقع ورمسکز ؛ البته « اسدی » به دگی ، او حالده . . . بوکون سز « اسدیلر » فرخیلرک کنیدیکزجه ذره قدر اهییتی اولادینی غریب برعاده ایه و بر مورخه یاقیشیا جی بر صورتلره انکار ایدوب دورویورسکز . شیمی سز ایتدیکنک کی دوشونک : قطع بو دهاا خفنده

اسلام صنایع نفیسه می خفته اند که کنش معاومه مالک اجنبی و نظری ، ایرانه ادبیاتک صنایع نفیسه ایله هیچ ده مترادف بر صورتده ترقی اجتماعی عاداتاریاضی بر قطعه ایله میدان قوبدیلر ، موغول اساتیدان اولکی ادبیات ایلله سوکرا کی ادبیات ارانسنده کی فرق ، عبدالوهاب قزوینی « کی بر تبریزده ادعای و جله » اسلام قزوینی و علومه بر پاره آشنا اولانلر « ایچون » بیله قولایچه آکاشیلاجی قدر مدعشدر . « سعدی » بی « عطاری » ، « مولانا » بی ایلری سورمکه ، غزنویلر دورینک حشمتی ، « فردوسی » و معاصرلرینک صارصلماز شهرلرینی کولکده براقی قابل دکلدر . موغول استیلاسنک عمومی مدایت تاریخی ایچون تولید ایدیکلی معلوم نتیجه لری صافیت ، طنز ایتمک موغوللار دورنده کی ایران ادبیاتنک استیلادن اولکی ادبیاتدن دها بایلاق یاخود عین قونده اولدییی اثبات اعش اولسون . ذات عالیکز ، اوزون اوزون ، بیخک اساسنه تعلق ایتمن بو مسئله بی مدافعه ایله مشغول اولاجمکه ، مثلا موغوللار دورینک « تارشچیلک » ک انکشاف و ترقیسی خصوصده پک مفید اولدینی ، ادبیات اقسامندن یالکز تاریخک بو استیلادن سوکرا دها بایلا کسک اترلر و جوده کیدریکی ادعایله یلری دیکز و بوداعا کز غلاما حق اولوردی . لاکینه بودده ادبیاتک صنایع نفیسه ایله مترادف ترقیسی خفته کی - تاریخی حقیقت غلاما مغایر - ادعای اثبات ایلده مژدی . باقی احتراملرک قبولی رجا و تأکید مودت ایلرم عزیزم اقدم .

کورسینی زاده محمد نزار

بر هجو مناسبید :

غالباً بوئن یکی سنه قدر اول تاریخ و ادبیات مسئله لرنده متخصص عدا بدیلن بر ذات « عجائب اللطائف » آدی کوچوک بر اثر نشر ایشدی . مینی مینی اوچ حیغه دن عبارت بر مقدمه ایله اواق بر سیاحتنامه ترجمه سندن عبارت اولان بو اثری دها چقار چقماز آلپ ایهیله تدقیق ایتم و « ملی تبریز » مجموعه سنک بشنی صایسنده اوک داتر اوزون بر تنقید یازم . بو اوچ کوچوک حیغه لک مقدمه کی یاکلیشاری تصحیح ایچون اوتوز بویوک حیغه دوله ورمق ایجاب ایدتی . چیره شایان بر حاشه اولارق ، بوئون او مقدمه ده بر تک دوغریو جله بیله بودی . سوکرا ، دقتن لک ، یاسمه قالب و آخندسز معلومات نقل ایتمک لک بایلاق مثالرینه تصادف ایتک نمکدی : مثلاً بحر باغ طرفه « بوساحتنامه لک حبیب السیر » نقل ایلش اولدینی ، کاتب جلیبدن نقل سوله دیک حالمده ، برایی حیغه آشاغیده « سندن بری فارسی متنی آروپ بو لامادینی و نهایت تورکجه سی اله کیدریکی » اعترافدن چکینموردی . حالوکه ایلک سطرلردکی افادسی « جوتو تاب » « حبیب السیر » صحیفه لری براز قارشدیرمق ژنی اختیار ایشه یی ،

تماماً عین قناعتده بولونیور . یالکز بو ، مثلاً حافظ ، سعدی ، عطار ، مولانا کی مستحکک لر خفته دوغردور . یوقه « تصوف اصطلاحاتی مجموعه سی » اولمقدن باشقا بر ماهیتی املایان « کلشن راز » ک ، دیگر « تعریفات صوفیه » کتابلرنده یار دویله وجوده کتیر قیاس شرحلری ، امینک ذات عالیکز ایچون پک فاشده لی اولور . زنده و دایل شاعر لک سیرست ، لایق ترغزینی بیک نورلو بودالاجه تاویلار لک دکتیدین شرحلره ، « دیل دقتیک » یعنی صرف تعلیمی ماهیتی حائز بر اثره یازیلن شرحلر ارانسنده کی فرق البته تسلیم ایدرسکز .

ناتای : « تعزیه وشیه » لک ابتدائی بر تماش اولادینی کی هیچ بر زمانده ایرانه تماشیه مبدأ اولایه جفی ، نیتکم بوگون بونلرک آرق اوزرتدن قالدینی ، واساساً بونلرک شیعی بر ماهیتی حائز اولوب دین ایله تماشنک ایشه کیدریکله سبق بر مناسبتی اولادینی ادعا ایدیورسکز . بالعموم ادبیاتلارده تماشنک ایلک تظاہر لری براز تدقیق ایشه دیکز ، دین ایله تماشنک یکدیگر لره نه سبق مناسبتلری اولدینی و تماشنک ابتدا دینی آیتلرن دوغدینی وضوح و قطعیتله کور یلیر دیکز . « تعزیه وشیه » لک تماماً مذهبی بر ماهیتی حائز اولای ، ادعا کزک لهنه دکل غلبه بر دلایلر . بونلرک بوگون متروک اولمای ، بو یازدن بکی بر تماشین دوغمامه سی ده ادعا کزه بر دلیل اولاماز . نیتکم تورک ادبیاتنده تیاترو « قره کوز » دن ویا « اورنه اویون » دن دوغما دی . تورلو نورلو سیلردن ایلری کمن بو حاللر ، « شیه و تعزیه » نک ابتدائی بر تماش اولمای هیچ منع ایلده من . یالکز بون دکل ، بوئون اروپای مقصدلر ده بو مطالعه ده بونلرک ، عاصمه یالکز اولادینی اثبات ایدیور . ایسترسکز تیاترونک ابتدائی و دینی ماهیتی آکلاقی ایچون تماش ادبیاتله اوغرا شانلر و اجتماعیات منتسبلرینه مراجعت ایدیکز .

رایعاً : « مسعود سعد سلیمان ، ظهیر ، ناصر خسرو ، قطران ، کمال » کی شاعرلرن بحث ایتمه . کزی ، رساله کزده آتجاج عجم ادیبلر لک « اورینال » لرندن بحث اولوندیننه جل ایدیورسکز . عجا « کسائی » بو یوقاریکی شاعرلرن جوفی اورینالای : « نظمی » دن بحث ایتدکن سوکرا اونک دها آشانی بر مفیدی اولان « خسرو » دن عجمه نه لزوم واردی : « جامی » ، « هانی » ، « مکی » ، « وحشی » نه درجه قدر اورینال عد ایلیر یلیر : ایشته بوئون بجهناری پراز دوشونه جک اولورسکز ، اثر کزه یالکز اورینال شاعر لری آتی داعاسنده بولوندیکزی مدافعه ایلده منسکز . ذات عالیکزی بو مسئله ده یاکلیان جهت ، دیگر بر طاق مسئله لره دها اولدینی کی ، « باریه دونه نار » ه اتباع ایتمک دزد .

ضامه : ایرانه ادبیات ایله صنایع نفیسه لک مترادف ترقیسی مسئله می خفته کین قلمده اوزون اوزون ایضاحات بر مشدم . بر دیکیزکز جو بابک ، سرد ایتدیکم دلیلاره قارشی هیچ بر مثبت قیمتی یوقدر .

عصرلردن بری و بریان حکیمک ، بورونلر مطالعه لک سز کتیه هیچ بکر مدیکلی کین مقاله ده کی اوزون دلیلرم اثبات ایلده منی : ووفی انکار ایلده مدیکز و ایسترسه کز دها ده تکتیرنه مقدر اولدینر اولدیلر قارشدینده ، « باریه دونه نار » صاغ اولسه ، او زما کی معلوماک اکسککندن ایلری کمن او معائن اعدادن امینک واز کچر دی . بر مورخ ایچون اولدیلر قارشدینده او بولده حرکتدن باشقا هیچ ، هیچ بر پاره یوقدر . « فردوسی » نک اوزون اوزون ایضاحه قالمیشد . بیکز تأثیر لرنه کتجه ، هیچ بر زمان عکسکی ادعا ایتمدکم او تأثیرک عجمی - ادبیاتلارده ملی ستارلک قیمتی پک ای بیلن بر ملیتور صفتله - بوئون شویله یلیر . « اوست رمان » ، « شهنامه لک » فرانسجه ترجمه سی چقدینی انشاده یازدینی بر مقاله ده ، اولک ، مسلمان ایرانلردن زیاده آتیشرس « باری » لک کتانی اولدینی ادعا ایشدی . بن بویک عکسکه قائل اولانلریم : « شهنامه » یالکز مسلمان ایرانلر ادبیاتی اوزونده دکل ، تورک لک اسامیندن سوکرا کی ادبیاتلری اوزونده عصر لرحه دورین اترلر ایش ، یعنی اسلام عالیک ذوق و روسی اوزونده عجمی قونلی تأثیر یازمشدر . « شهنامه » نک تورک ادبیاتی اوزونده کی دورین اترلری تدقیق ایتدیکم صیراده ، باغجوریه ، اونک ایران ادبیاتنه کی منشای ، تشکی ، تأثیراتی ، خلق کتله سی آراسنه ناصل یاییلینی ، ادبیاتنه کی نفوذی خفته ده پک مختلف متعبدن بر چوق شیر طولیلاشدم . « مول » لک یازمش اولدینی خارق العاده مقدمه یه تشر ایتک ایلده اولدینر او معالومه استیلا عرض ایدیورمک « فردوسی » نک ایران ادبیاتنه کی تأثیر « سعدی » و « نظامی » نک « بوستان » ایله « اسکندر نامه » بی غیر تقاریده یازمش اولارای کی بسط و سطح بر بی دکلدر ، بوئن باشقا اساساً « شهنامه » نک غیر تقاریده یازلش اولمای ده « فردوسی » به عاده برشی دکلدر ، چونکه فردوسیدن اول بوئون اونامه لک غیر تقاریده یازلما می ، ایران ادبیاتنه تقرر ایش بر عنعنیدی . هنه ایشه ، لزوم کورورسکز بو مسئله خفته ده فکر لرنی مبادله ایلدیلر . یالکز شوق آکلاقی ایدیورمک فردوسینک ایران ادبیاتنه کی تأثیر مسئله سی ده بجه هیچ باغی و مجهول موضوع دکلدر . بناء علیه اساساً انکار ایتدیکم بریشی کویا بر مدافعه شکنده اوزون اوزون ایضاحه هیچ مدحاجت یوقدی .

ناتای : « کلشن راز » لک شرحلری واسطه سیلده اوفونوب آکاشیله یلیر برکتاب اولدینی خفته کی مطالعه به جواب اولرق : « ادبیاتک غوامضه واقف اولان کیمه لر شرحلرک و تفسیر لک تدقیقات ادبیه د متلری تقلید و تشویشدن باشقا بریشیه یارامادار لری چوقدن تسلیم ایشلر و لک سلم طریق تبیک اثر لک معائنه و روحنه قفوددن عبارت اولدینی قناعت کیمشدر » دیورسکز . ادبیاتک غوامضه واقف اولانلرک بو قناعتلری او قدر دوغریورک ، بون کی ، هیچ بویه بر ادعا ده بولونایان بر آدم ایلله بو خصوصه